

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) Nr. 1187/2014

(2014. gada 2. oktobris),

ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, lai noteiktu klienta vai savstarpēji saistītu klientu grupas kopējo riska darījumu apmēru attiecībā uz darījumiem ar pamatā esošajiem aktīviem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012⁽¹⁾, un jo īpaši ņemot vērā tās 390. panta 8. punkta trešo daļu,

tā kā:

- (1) Lai noteiktu konkrēta parādnieka kopējo riska darījumu apmēru, kas izriet no iestādes darījuma ar pamatā esošajiem aktīviem, vispirms būtu jānosaka riska darījuma vērtība atsevišķi katram no šiem riska darījumiem. Kopējā riska darījuma vērtība tad būtu jānosaka ar šo riska darījumu kopumu, bet tai nevajadzētu būt lielākai par riska darījuma vērtību, ko veido pats pamatā esošais aktīvs.
- (2) Ja citu ieguldītāju riska darījumi ir līdzvērtīgi iestādes riska darījumam, iestādes riska darījuma ar pamatā esošu aktīvu vērtībai būtu jāatspoguļo zaudējumu proporcionāla sadale starp līdzvērtīgiem riska darījumiem. Tas izriet no fakta, ka, ja ir noticis saistību neizpildes gadījums attiecībā uz pamatā esošu aktīvu, zaudējumus vienmēr sadala starp līdzvērtīgiem riska darījumiem atbilstoši katra šī riska darījuma proporcionālai attiecībai, un maksimālais zaudējumu apmērs, kas radies iestādei pilnīgu zaudējumu gadījumā no pamatā esoša aktīva, ir ierobežots līdz daļai atbilstīgi iestādes riska darījuma attiecībai pret visu līdzvērtīgu riska darījumu kopsummam.
- (3) Būtu jānošķir darījumi, kuros visi ieguldītāji ir līdzvērtīgi, piemēram, kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, un citi darījumi, piemēram, vērtspapīrošana, kas var ietvert sadalīšanu laidienos, kad riska darījumiem var būt atšķirīga prioritāte. Attiecībā uz pirmo no iepriekšminētajiem, riska darījums ar pamatā esošu aktīvu ir atkarīgs tikai no ieguldītāja riska darījuma proporcionālās attiecības pret visu ieguldītāju riska darījumiem. Attiecībā uz pēdējo no iepriekšminētajiem, zaudējumus vispirms attiecina uz noteiktiem laidieniem atkarībā no to prioritātes un tad, ja ir vairāk nekā viens ieguldītājs tajā pašā laidienā, – proporcionāli starp ieguldītājiem. Pret visiem laidieniem vērtspapīrošanā būtu jāizturas vienādi, jo ļaunākā gadījuma scenārijā subordinētie laidieni ļoti drīz var izzust. Jo īpaši būtu jāatzīst maksimālie zaudējumi, kas radīsies visiem ieguldītājiem noteiktā laidienā pilnīgu zaudējumu gadījumā no pamatā esoša aktīva, jo nebūtu jāatzīst zaudējumu mazināšana no subordinētiem laidieniem. Iestādes riska darījumam ar pamatā esošu aktīvu nebūtu jāpārsniedz šā laidiena kopējā riska darījuma vērtība (jo zaudējumi ieguldītājam noteiktā laidienā, kuri rodas no pamatā esoša aktīva saistību neizpildes, nekad nevar pārsniegt laidiena kopējo riska darījuma vērtību) un pamatā esošā aktīva veidota riska darījuma vērtība (jo iestāde nekad nevar zaudēt

⁽¹⁾ OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.

vairāk par pamatā esošā aktīva summu). Šis maksimālo zaudējumu ierobežojums būtu jāatspoguļo, izmantojot mazāko no abām riska darījumu vērtībām un tad piemērojot procedūru, lai atzītu zaudējumu proporcionālu sadali starp visiem riska darījumiem, kas ir līdzvērtīgi šajā laidienā, ja ir vairāk nekā viens ieguldītājs šajā laidienā.

- (4) Lai gan sagaida, ka iestādes identificē visus parādniekus saistībā ar pamatā esošiem aktīviem darījumos, kuros tie veic ieguldījumus, var būt gadījumi, kad tas iestādēm radītu nepamatotas izmaksas vai kad apstākļi liedz iestādēm identificēt konkrētus parādniekus. Tādējādi, ja riska darījums ar pamatā esošu aktīvu ir pietiekami mazs, lai tikai nebūtiski veicinātu konkrēta klienta vai savstarpēji saistītu klientu grupas kopējo riska darījumu apmēru, vajadzētu būt pietiekami attiecināt šo riska darījumu uz darījumu kā atsevišķu klientu. Tā paša darījuma pamatā esošo aktīvu riska darījumu kopējam apjomam tad joprojām vajadzētu būt ierobežotam ar lielu riska darījumu ierobežojumu šim darījumam. Būtu jāpieņem, ka pamatā esoša aktīva devums kopējā riska darījumu apmērā ir nebūtisks, ja ir vajadzīgi vismaz 100 riska darījumi ar pamatā esošiem aktīviem, lai sasniegtu ierobežojumu 25 % apmērā no iestādes atbilstošā kapitāla. Tam būtu nepieciešams, lai riska darījuma vērtība nepārsniedz 0,25 % no iestādes atbilstošā kapitāla.
- (5) Lai novērstu neierobežotu kopējo riska darījumu apmēru, kas rodas no informācijas trūkuma, riska darījumi, kuru riska darījuma vērtība pārsniedz 0,25 % no iestādes atbilstošā kapitāla un attiecībā uz kuriem trūkst informācijas par parādnieku, būtu jāattiecinā uz hipotētisko klientu ("nezināms klients"), uz kuru būtu jāattiecas lielu riska darījumu ierobežojumam 25 % apmērā.
- (6) Ja iestāde nevar nošķirt darījuma pamatā esošos aktīvus to apjoma izteiksmē, pastāv risks, ka darījuma pamatā esošie aktīvi ir saistīti ar to pašu parādnieku vai savstarpēji saistītu klientu grupu. Šajā gadījumā, lai mazinātu šo risku, iestādei būtu jāpieprasa novērtēt ar darījumu saistīto riska darījumu kopējā apmēra būtiskumu, pirms tā var to attiecināt uz darījumu kā atsevišķu klientu, nevis "nezināmu klientu".
- (7) Darījuma struktūrai nevajadzētu būt papildu riska darījumam, ja darījuma apstākļi nodrošina, ka zaudējumi no riska darījuma ar šo darījumu var rasties tikai saistību neizpildes gadījumos attiecībā uz pamatā esošajiem aktīviem. Būtu jāatzīst papildu riska darījums, kad darījums ietver konkrētas personas maksājumu saistības papildus vai vismaz pirms naudas plūsmām no pamatā esošajiem aktīviem, ņemot vērā to, ka ieguldītājiem varētu rasties papildu zaudējumi šīs personas saistību neizpildes gadījumā, lai gan nav noticis saistību neizpildes gadījums attiecībā uz pamatā esošo aktīvu. Papildu riska darījums būtu jāatzīst arī tad, ja darījuma apstākļi ļauj novirzīt naudas plūsmas personai, kas nav tiesīga tās saņemt, jo ieguldītājiem varētu rasties papildu zaudējumi, lai gan nav noticis saistību neizpildes gadījums attiecībā uz pamatā esošo aktīvu. Nebūtu jāatzīst papildu riska darījums attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/65/EK ⁽¹⁾, ņemot vērā to, ka naudas plūsmas nevar novirzīt personai, kas nav tiesīga darījuma ietvaros saņemt šīs naudas plūsmas. Tas būtu jāpieņem arī attiecībā uz subjektiem, kuriem piemēro līdzvērtīgas prasības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai trešās valsts tiesību aktiem.
- (8) Klienta vai savstarpēji saistītu klientu grupas riska darījumu pastāvēšana un riska darījumu vērtība, kas izriet no darījumiem, nav atkarīga no tā, vai darījumi ir tirdzniecības portfeli vai netirdzniecības portfeli. Tāpēc nosacījumiem un metodikai, kas jāizmanto, lai noteiktu riska darījumus ar pamatā esošajiem aktīviem, vajadzētu būt tādiem pašiem neatkarīgi no tā, vai riska darījumi ir iestādes tirdzniecības portfeli vai netirdzniecības portfeli.
- (9) Šīs regulas pamatā ir regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko Komisijai iesniedusi Eiropas Banku iestāde (EBI).
- (10) EBI ir veikusi atklātas sabiedriskās apspriešanas par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, analizējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasījusi atzinumu no Banku nozares ieinteresēto personu grupas, kura izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 ⁽²⁾ 37. pantu,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka nosacījumus un metodiku, ko izmanto, lai noteiktu iestādes kopējo riska darījumu apjomu ar klientu vai savstarpēji saistītu klientu grupu attiecībā uz riska darījumiem ar pamatā esošajiem aktīviem, un nosacījumus, atbilstoši kuriem ar pamatā esošajiem aktīviem veikto darījumu struktūra nerada papildu riska darījumu.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) "darījumi" ir darījumi, kas minēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 112. panta m) un o) punktā, un citi darījumi, ja ir riska darījums ar pamatā esošajiem aktīviem;
- b) "nezināms klients" ir viens hipotētiskais klients, uz kuru iestāde attiecina visus riska darījumus, kuriem tā nav identificējusi parādnieku, ja nav piemērojams šīs regulas 6. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts un 6. panta 3. punkta a) apakšpunkts.

3. pants

No darījumiem izrietošo riska darījumu identifikācija

1. Iestāde nosaka ieguldījumu konkrēta klienta vai savstarpēji saistītu klientu grupas kopējā riska darījumu apjomā konkrēta darījuma rezultātā saskaņā ar metodiku, kas izklāstīta 4., 5. un 6. pantā.

Iestāde nosaka atsevišķi katram no pamatā esošajiem aktīviem riska darījumu apjomu ar šo pamatā esošo aktīvu saskaņā ar 5. pantu.

2. Iestāde izvērtē, vai konkrēts darījums veido papildu riska darījumu saskaņā ar 7. pantu.

4. pants

Pamatā esoši riska darījumi no darījumiem, kam pašiem ir pamatā esoši aktīvi

1. Novērtējot pamatā esošo riska darījumu apjomu no darījuma (A darījums), kam pašam ir pamatā esošs riska darījums no cita darījuma (B darījums) 5. un 6. panta nolūkā, iestāde riska darījumu no B darījuma uzskata par aizstātu ar riska darījumiem, kuri ir pamatā B darījumam.

2. Šā panta 1. punktu piemēro tik ilgi, kamēr pamatā esošie riska darījumi ir riska darījumi ar pamatā esošiem aktīviem.

5. pants

Riska darījuma vērtības aprēķins

1. Iestādes riska darījuma apjoms ar darījuma pamatā esošo aktīvu ir mazākais no šādām vērtībām:

- a) riska darījumu vērtība riska darījumam, kas izriet no pamatā esošā aktīva;
- b) kopējo riska darījumu vērtība iestādes riska darījumiem ar pamatā esošo aktīvu, kas izriet no iestādes darījuma visiem riska darījumiem.

2. Attiecībā uz katru iestādes riska darījumu, kas izriet no darījuma, rezultējošā riska darījuma ar pamatā esošo aktīvu vērtību nosaka šādi:

- a) ja visu šā darījuma ieguldītāju riska darījumi ir līdzvērtīgi, rezultējošā riska darījuma ar pamatā esošo aktīvu vērtība ir iestādes riska darījuma proporcionālā attiecība, ko reizina ar pamatā esošā aktīva veidoto riska darījuma vērtību;
- b) gadījumos, kas nav minēti a) apakšpunktā, no pamatā esošā aktīva izrietošā riska darījuma vērtība ir iestādes riska darījuma proporcionālā attiecība, ko reizina ar mazāko no šādām vērtībām:
 - i) riska darījumu vērtību riska darījumam, ko veido pamatā esošais aktīvs;
 - ii) kopējā iestādes riska darījumu vērtība no darījuma kopā ar visiem pārējiem riska darījumiem, kuri ir līdzvērtīgi iestādes riska darījumam.

3. Iestādes riska darījuma proporcionālā attiecība ir iestādes riska darījuma vērtība, kas dalīta ar iestādes riska darījuma vērtību kopā ar visiem pārējiem riska darījumiem, kuri ir līdzvērtīgi iestādes riska darījumam.

6. pants

Procedūra, lai noteiktu pamatā esošo riska darījumu ieguldījumu kopējā riska darījumu apmērā

1. Attiecībā uz katru kredītriska darījumu, kuram ir identificēts parādnieks, iestāde iekļauj attiecīgā pamatā esošā aktīva riska darījuma vērtību, aprēķinot kopējo riska darījuma apjomu ar šo parādnieku kā atsevišķu klientu vai savstarpēji saistītu klientu grupu, pie kuras šis parādnieks pieder.

2. Ja iestāde nav identificējusi pamatā esošā kredītriska darījuma parādnieku vai ja iestāde nespēj apstiprināt, ka pamatā esošais riska darījums nav kredītriska darījums, iestāde šo riska darījumu attiecina šādi:

- a) ja riska darījuma vērtība nepārsniedz 0,25 % no iestādes atbilstošā kapitāla, tā šo riska darījumu attiecina uz darījumu kā atsevišķu klientu;
- b) ja riska darījuma vērtība ir vienāda ar vai pārsniedz 0,25 % no iestādes atbilstošā kapitāla un iestāde var nodrošināt, izmantojot darījuma pilnvaras, ka darījuma pamatā esošie riska darījumi nav saistīti ar citiem riska darījumiem tās portfeli, tostarp pamatā esošiem riska darījumiem no citiem darījumiem, tā šo riska darījumu attiecina uz darījumu kā atsevišķu klientu;
- c) gadījumos, kas nav minēti a) un b) apakšpunktā, tā attiecina šo riska darījumu uz nezināmu klientu.

3. Ja iestāde nevar nošķirt darījuma pamatā esošos riska darījumus, iestāde kopējo riska darījumu vērtību attiecina uz darījumu šādi:

- a) ja šī kopējā riska darījumu vērtība nepārsniedz 0,25 % no iestādes atbilstošā kapitāla, tā šo kopējo riska darījumu vērtību attiecina uz darījumu kā atsevišķu klientu;
- b) gadījumos, kas nav minēti a) apakšpunktā, tā attiecina šo kopējo riska darījumu vērtību uz nezināmu klientu.

4. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkā iestādes regulāri un vismaz reizi mēnesī uzrauga šādus darījumus, lai konstatētu pamatā esošo riska darījumu sastāva un relatīvās daļas iespējamās izmaiņas.

7. pants

Papildu riska darījums, ko rada darījuma struktūra

1. Darījuma struktūra nerada papildu riska darījumu, ja darījums atbilst abiem šādiem nosacījumiem:

- a) darījuma juridiskā un praktiskā struktūra ir veidota, lai novērstu to, ka darījuma pārvaldītājs vai trešā persona naudas plūsmas, kas rodas darījuma rezultātā, novirza personām, kuras citādi nav tiesīgas saskaņā ar darījuma noteikumiem saņemt šīs naudas plūsmas;

- b) ne emitentam, ne citai personai darījuma ietvaros nevar likt veikt maksājumu iestādei papildus vai kā avansa maksājumu naudas plūsmām no pamatā esošajiem aktīviem.
2. Nosacījumu, kas minēts 1. punkta a) apakšpunktā, uzskata par izpildītu, ja darījums ir viens no šādiem subjektiem:
- a) PVKIU, kā definēts Direktīvas 2009/65/EK 1. panta 2. punktā;
- b) uzņēmums, kura uzņēmējdarbības vieta ir trešā valstī un kurš veic darbības, kas līdzīgas tām, ko veic PVKIU, un kurš ir pakļauts uzraudzībai saskaņā ar Savienības tiesību aktu vai saskaņā ar tādas trešās valsts tiesību aktiem, kura piemēro uzraudzības un regulējošās prasības, kas ir vismaz līdzvērtīgas Savienībā piemērotajām prasībām attiecībā uz PVKIU.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2014. gada 2. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO
